

افزایش ساخت و ساز شهرک‌های غیرقانونی در کابل

یافته‌های ۸ صبح نشان می‌دهد که در جریان سیزده سال گذشته، شماری از افراد برای ساخت شهرک‌های رهائشی در ولایت کابل، هزاران جریب زمین دولتی را غصب کرده‌اند.

آمارهای شهرداری کابل نشان می‌دهد که در حال حاضر بیش از ۱۰۰ شهرک تنها در شهر کابل به شکل خودسر و غیرقانونی ساخته شده است. در یک گزارش شهرداری کابل که سال گذشته به مجلس نمایندگان فرستاده شد، ی هفدهم، ۱۳ آمده است که حدود ۱۹ شهرک رهائشی غیرقانونی در ناحیه شهرک خودسر در ناحیه سیزدهم، ۲۰ شهرک در ناحیه‌های هجدهم و نوزدهم

توسط زورمندان ساخته شده است. در گزارش شهرداری گفته شده است که «شهرک‌های سعادت، رفاه، عدالت، صلح، پامیر، اسلام‌آباد، وحدت، شریف‌آباد، انکشافی، نجات مینه، ذاکرین و ملاعزت در ناحیه هفدهم غیرقانونی و به شکل خودسر ساخته شده است.» براساس این گزارش، شماری از زورمندان و فرماندهان پیشین جهادی، حدود ۵ هزار جریب زمین دولتی را در ۱۹ شهرک که در ناحیه هفدهم ساخته شده، غصب کرده‌اند.

در همین حال، یافته‌های ۸ صبح نشان می‌دهد که حدود ۱۵ شهرک در ناحیه سیزدهم شهر کابل نیز غیرقانونی ساخته شده است.

براساس مکتوب شماره ۲۰۸، تاریخ ۱۳۸۹/۴/۲۰ ناحیه سیزدهم شهر کابل

«شهرک‌های عرفانی، خاتم‌الانبیاء، اتفاق، امید سبز، حضرت رسول اکرم، مهدیه، هدیه، صفا، ثارالله، دوازده امام، صفا، سیدآباد، جنرال نصرت، جاغوری» که در مربوطات دشت برچی ساخته شده‌اند از جمله شهرک‌های خودسر خوانده شده است.

همچنین، بیش از ۲۰ شهرک در ناحیه‌های هجدهم و نوزدهم شهر کابل، به‌شکل خودسر توسط زورمندان ساخته شده است.

در گزارش شهرداری کابل آمده است: «شهرک‌های علی‌آقا اضغری، سید ابراهیم، بدخشان، افغان‌اروپا، روستاها، پولیس، بصیر عمرزی، عبدالقیوم، حاجی کبیر، دهکده‌های اول، دوم و سوم، فیروزی (لیگو گلوبل)، بوستان سبز، محمدی، ملا فضل تره‌خیل، تمیم انصاری، مقدس، سبززار و شهرک محسنی که تثبیت ملکیت و ویژه‌ی نقشه نشده، به‌شکل غیرقانونی ساخته شده است.»

در این گزارش «شهرک‌های ممتاز، سبز، غازی‌آباد، رفاه، حاجی حسن‌علی، حاجی شفیق‌الله، قاضی‌آباد، حاجی رحمت‌الله، حاجی گل‌بت، حاجی شفیق، اتفاق و شهرک حاجی شاه‌جهان و منیر در ناحیه‌ی بیستم شهر کابل، غیرقانونی اعلام شده است.»

همچنین در گزارش تاکید شده است که شهرک آزادی، در مربوطات ناحیه‌ی پانزدهم مشکل غصب زمین دارد و از جمله شهرک‌های غیرقانونی خوانده شده است. شهرک‌های سبز در منطقه ریشخور، نجات مینه در مربوطات کاریز میر، غازی‌آباد، پل محمودخان، سرای بی‌بی حاجی، خراسان و گل‌بهارتاور، معلولان و معیوبان به‌شکل خودسر ساخته شده است.

یافته‌های ۸ صبح نشان می‌دهد که شهرک‌های غیرقانونی در هر ناحیه متفاوت است.

غصب ۲۳۰ هزار جریب زمین در ۲۲۸ شهرک

پیش از این نیز، در یک گزارشی وزارت شهرسازی عنوانی ریاست‌جمهوری آمده بود که «حدود ۲۲۸ شهرک رهائشی در سطح کشور ساخته شده است که بیش از ۲۳۰ هزار جریب زمین این شهرک‌ها به‌صورت خودسر غصب شده است.»

یافته‌های ۸ صبح نشان می‌دهد که وزارت شهرسازی نیز در جریان چند سال

گذشته به حدود ۵۰ شهرک در کابل جواز فعالیت داده است. این وزارت در جریان چند سال گذشته، به «شهرک‌های کارته نجات مینه، اونکس، غزنویان، سید جمال‌الدین، طلایی، قهوه‌خانه، شهرک ولسوالی سروبی، مجتمع ره‌ایشی، شهدا و معلولان، ملی مهاجران، بلندمنزل رحمان‌مینه، مرجان، حشمت غنی، منشی میر غلام، امید سبز و بخش الحاقی امید سبز، طلایی و بخش توسعوی طلایی، بخش توسعوی منشی میر غلام، پلان اصلاحی منشی میر غلام، نوروزآباد، دو شهرک مهدیه، هیلز، مموزی، دولت‌زی کوچی، حبیب، شهرک صفای سبز (پغمان)، صفا در چمتله، ادر وگل، رستم حیدری، عیاران، درویشان، چهل‌دختران، مهاجرین باریک آب، الاسکان، حاجی نذیر مینه، سیدآباد، شهرک سبز و نجات مینه مجوز فعالیت داده است.»

با این حال، اداره اراضی افغانستان نیز پیش از این در یک گزارش عنوانی ریاست‌جمهوری و کمیسیون خاص مجلس نمایندگان از ادامه غصب زمین در شهر و ولسوالی‌های ولایت کابل خبر داده بود.

اداره اراضی همچنین گفته که برخی از افراد تلاش می‌کنند که زمین‌های دولتی را برای ساخت‌وساز شهرک‌های جدید غصب کنند.

در گزارش اداره اراضی برخی از شهرک‌هایی که مجوز فعالیت را از سوی وزارت شهرسازی و شهرداری کابل نیز گرفته، تاکید شده که مشکل غصب زمین دارد: «شهرک منشی میر غلام، اونکس، نجات در کوتل خیرخانه و سلیم کاروان کابل نیز مشکل قانونی اراضی دارد.»

همچنین، در گزارش اداره عالی اراضی که در مورد غصب زمین‌های دولتی و شخصی تهیه شده آمده است که در افغانستان از جمله ۹۸۶۳۳۴ جریب زمین غصب شده ۲۳۰۸۱۰ جریب آن در قالب ۲۲۸ شهرک غیرقانونی غصب شده است.

افزایش شهرک‌های خودسر

یافته‌های ۸ صبح نشان می‌دهد که در جریان چند ماه گذشته ساخت‌وساز شهرک‌های غیرقانونی و خودسر در برخی از ناحیه‌های شهر کابل بیشتر شده است.

این یافته‌ها نشان می‌دهد که در حال حاضر برخی از زورمندان به شکل خودسر

در برخی از نقاط ناحیه‌های هفدهم، سیزدهم و برخی از ولسوالی‌های ولایت کابل به شکل خودسر شهرک‌های رهائشی می‌سازند.

در همین حال، برخی از اعضای کمیسیون مواصلات، مخابرات، امور شهرداری و شهرسازی مجلس نمایندگان نیز می‌گویند که در حال حاضر برخی از زورمندان با همکاری مقام‌های شهرداری کابل در ساحه‌ی ده‌کیپک از مربوطات ناحیه هفدهم، در اطراف باغ داوودخان و برخی از مناطق دیگر تلاش دارند تا شهرک بسازند.

شهرداری؛ همکار مالکان شهرک‌ها

این نمایندگان، مقام‌های شهرداری را همکار زورمندان و مالکان شهرک‌ها می‌خوانند و می‌گویند در صورتی که شهردار کابل با زورمندان همکاری نکند، هیچ‌کسی توانایی ساخت‌وساز شهرک‌های غیرقانونی را ندارد.

موسی‌خان نصرت، از اعضای کمیسیون مواصلات، امور شهرداری‌ها و شهرسازی‌های مجلس نمایندگان می‌گوید که به هیچ عنوان یک شخص نمی‌تواند که بدون حمایت مسوولان شهرداری به ایجاد شهرک‌ها اقدام کنند: «زورمندان بدون حمایت شهردار و اراکین شهرداری نمی‌توانند که شهرک‌های غیرقانونی را ایجاد کنند.»

به گفته نصرت، وظیفه شهرداری جلوگیری از ساخت‌وساز شهرک‌های غیرقانونی است: «زمانی که جلوگیری نمی‌کنند و شهرک‌های خودسر در حال افزایش است، این خود نشان می‌دهد که مقام‌های شهرداری همکار زورمندان و غاصبان زمین هستند.»

آقای نصرت افزود: «ما در مورد شهرک‌های غیرقانونی و ادامه‌ی غصب زمین‌های دولتی بارها به شهرداری مکتوب فرستاده‌ایم که به این مشکل رسیدگی کند. ما تاکنون ۱۵ تا ۱۶ دوسیه در مورد شهرک‌های غیرقانونی و غصب زمین‌های دولتی در شهر کابل تهیه و به شهرداری فرستاده‌ایم. این سندها را به رییس‌جمهوری پیشین و اداره مبارزه با فساد نیز فرستاده‌ایم که متأسفانه تاکنون «نتیجه‌ای در قبال نداشته است.»

چوروالی

او از رییس‌جمهور احمدزی می‌خواهد که به معضل شهرک‌های غیرقانونی و جلوگیری از غصب زمین‌های دولتی پایان دهد: «خود اشرف‌غنی احمدزی در جریان مبارزه‌های انتخاباتی خود اعتراف کرده بود که شاروالی کابل به چوروالی تبدیل شده است و اکنون باید چوروالی را به شاروالی تبدیل کند.» به‌گفته او، رییس‌جمهوری باید به وعده‌های خود عمل کند و شهرداری کابل را از وجود چهره‌های مفسد تصفیه‌سازی کند: «حامد کرزی رییس‌جمهوری سابق به وعده‌ی خود عمل نکرد؛ اما اکنون ما منتظر اقدام‌های جدی رییس‌جمهور احمدزی هستیم. اگر تفتیش و سندهای ما را قبول ندارد، یک هیات جدید برای بررسی دوباره تعیین کند تا حقایق آشکار شود.»

با این حال، یکی از اعضای کمیسیون مواصلات و مخابرات مجلس نمایندگان که نمی‌خواهد نام او در گزارش ذکر شود، می‌گوید با آن‌که شهردار کابل بارها وعده سپرده است که در جریان چند ماه گذشته، مانع ساخت‌وساز شهرک‌های غیرقانونی شده است، اما هنوز هم برخی از افراد با همکاری مقام‌های شهرداری تلاش دارند تا در ناحیه‌های مختلف شهر کابل، شهرک‌های غیرقانونی تازه ایجاد کنند.

یک عضو مجلس نمایندگان به ۸ صبح گفت: «همین اکنون شخصی به اسم عبدالرازق با همکاری مقام‌های شهرداری در منطقه ده‌کیپک از مربوطات ناحیه هفدهم شهرداری کابل تپه‌های اطراف ده‌کیپک را غصب و شهرک‌رهایشی می‌سازد. در این منطقه روزانه نمره‌های شهرک به فروش می‌رسد، اما اگر شهرداری و حوزه‌ی امنیتی مربوطه دست ندارند؛ چرا مانع این کار نمی‌شوند.» عبدالرازق، اما می‌گوید که این شهرک مربوط او نیست و مربوط فردی به اسم رییس عمر است: «من از این شهرک نمره می‌خرم و به فروش می‌رسانم. رییس عمر و چهار شریک او سندها و قباله‌های شرعی دارند. زمین را از مردم ده‌کیپک خریده‌اند و بالای آن شهرک ایجاد می‌کنند.»

از سوی دیگر، گل‌احمد اعظمی یکی از اعضای کمیسیون شکایت‌های مجلس سنا می‌گوید که آنان حدود دو ماه پیش حسن عبدالهی سرپرست وزارت شهرسازی و محمدیونس نواندیس، شهردار کابل را به کمیسیون شکایت‌های

مجلس سنا خواسته بودند و از افزایش شهرک‌های غیرقانونی در کابل و دیگر ولایت‌ها شدیداً ابراز نگرانی کردند.

۱۰۰ سرباز

آقای اعظمی گفت: «شهردار کابل اعتراف کرد که توانمندی جلوگیری از ساخت‌وسازهای شهرک‌های غیرقانونی را ندارد و از مجلس سنا خواست که به شهرداری حدود ۱۰۰ سرباز منظوری کند تا خودشان وارد عمل شود. مافیای زمین و فساد اداری باعث می‌شود که شهرک‌های غیرقانونی افزایش یابد. مافیا امر و نهی می‌کنند و با مسوولان و مقام‌های ارشد (شهرداری‌ها، وزارت شهرسازی و دیگر اداره‌ها) دست دارند.»

این عضو مجلس سنا نیز، می‌گوید که مالکان برخی از شهرک‌ها و زورمندان از سوی برخی از مقام‌های قوه‌های قضاییه، اجراییه و مقننه حمایت می‌شوند: «مافیای زمین و زورمندان در ساخت‌وساز شهرک‌ها نقش اساسی دارند. طبعاً شهرک‌ها بدون اجازه و حمایت ارگان‌های مسوول نمی‌توانند شهرک ایجاد کنند.»

به‌گفته او، افرادی که شهرک‌های غیرقانونی ایجاد کرده‌اند باید محاکمه شوند تا در آینده دیگران به غصب زمین‌های دولتی و شخصی تلاش نکنند.

روزنامه ۸صبح تلاش کرد تا با یکی از مسوولان شهرداری کابل مصاحبه کند، اما در جریان بیست روز گذشته، شهردار کابل، معیین فنی و تخریکی، رییس پالیسی و انسجام، معاون پالیسی و رییس طرح و تطبیق هیچ‌کدام حاضر به مصاحبه نشدند.

تداخل کاری

با این همه، برخی از آگاهان امور شهرسازی می‌گویند که عدم توافق میان شهرداری کابل و وزارت شهرسازی به حدود و صلاحیت‌های تعیین‌شده‌ی این دو ارگان، یکی از دلایل زمینه‌ساز ساخت‌وساز شهرک‌های خصوصی غیرقانونی در کابل به شمار می‌رود.

انجنیر فریدون محمدی، کارشناس ارشد رشته شهرسازی می‌گوید که در جریان چند سال گذشته وزارت شهرسازی در کنار شهرداری کابل به برخی از افراد جواز تاسیس شهرک‌های رهائشی را صادر کرده است.

آقای محمد گفت: «در صورتی که یکی از اداره‌ها تنها صلاحیت صدور مجوز شهرک‌ها را در شهر کابل می‌داشت، اکنون آمار شهرک‌های غیرقانونی کمتر می‌بود.»

به گفته او، موجودیت فساد اداری در شهرداری کابل و وزارت شهرسازی باعث شده که هر دو اداره به به خواست خود به شماری از افراد اجازه‌ی ساخت و ساز شهرک‌های ره‌ایشی را در شهر کابل بدهند.

غلام فاروق قریشی، رییس پیشین طرح و تطبیق پلان‌های شهرداری کابل نیز تداخل کاری میان شهرداری کابل و وزارت شهرسازی، مداخله برخی دیگر از ارگان‌های حکومتی در امور شهرداری، عدم تشخیص درست زمین‌های دولتی در شهرک‌های شخصی و فساد گسترده‌ی اداری در شهرداری کابل را از دلایل اساسی افزایش شهرک‌های خودسر و غیرقانونی در شهر کابل می‌خواند. آقای قریشی با انتقاد از شهرداری کابل گفت: «فساد گسترده‌ی اداری و تداخل کاری باعث شده که شهرک‌های خودسر و غیرقانونی در شهر کابل روز به روز بیشتر شود.»

به گفته‌ی قریشی، عدم سیستم کانالیزاسیون و آبرسانی در شهرک‌های قانونی و غیرقانونی یکی از چالش‌های اساسی فراروی شهرداری و شهرسازی به‌شمار می‌رود: «در حال حاضر در نبود سیستم کانالیزاسیون در شهرک‌ها، شهر کابل به مانند شهر کثافات می‌باشد.»

آقای قریشی از رییس‌جمهور احمدزی می‌خواهد برای این که از غصب زمین‌های دولتی جلوگیری صورت بگیرد و شهرک‌ها شامل ماسترپلان جدید شهری شود، دستور دهد تا در کنار کنترل و تثبیت ملکیت شهرک‌ها، تمام مالکان شهرک‌ها را وارد به فعال کردن سیستم کانالیزاسیون و آبرسانی کند.

برگفته شده از ۸ صبح